

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 26 maja 2015 r.
(OR. en)

9242/15

DEVGEN 82
SOC 348
ACP 86
ONU 71
RELEX 427

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Delegacje

Dotyczy: Konkluzje Rady w sprawie płci w kontekście rozwoju

Na posiedzeniu w dniu 26 maja 2015 r. Rada przyjęła konkluzje Rady zawarte w załączniku do niniejszej noty.

Konkluzje Rady w sprawie płci w kontekście rozwoju

1. Rok 2015 ma kluczowe znaczenie, jeśli chodzi o równość płci, prawa człowieka oraz wzmocnianie pozycji kobiet i dziewcząt w kontekście globalnym, ze względu na międzyrządowe negocjacje w sprawie Agendy rozwoju po 2015 roku. W tym kontekście należy skupić się w szczególności na promowaniu i wdrażaniu praw kobiet i dziewcząt, zwłaszcza w świetle 15. rocznicy przyjęcia rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa oraz 20. rocznicy przyjęcia deklaracji pekińskiej i pekińskiej platformy działania. Rada potwierdza swoje zaangażowanie we wdrażanie pekińskiej platformy działania, kairskiego programu działania oraz wyników ich konferencji przeglądowych, a także na rzecz wywiązywania się ze zobowiązań na mocy Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet. Ponadto z zadowoleniem przyjmuje deklarację polityczną uzgodnioną na 59. sesji Komisji ds. Statusu Kobiet oraz apele o kompletne urzeczywistnienie pełnego i równego korzystania przez kobiety i dziewczęta z wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz o osiągnięcie równości płci i wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt w całym ich cyklu życia.
2. Wydarzenie wysokiej rangi zorganizowane 2 marca 2015 r. w Rydze przez prezydencję Rady Unii Europejskiej pod hasłem „Wzmocnianie pozycji kobiet a zrównoważony rozwój”, odbywające się w kontekście Europejskiego Roku na rzecz Rozwoju, było okazją do nadania nowego rozpędu politycznego oraz potwierdzenia głębokiego zaangażowania UE w kwestie równości płci, sprawiedliwości społecznej, niedyskryminacji i praw człowieka.

3. UE i jej państwa członkowskie nadal angażują się w promowanie, ochronę i wdrażanie „wszystkich praw człowieka dla wszystkich”. Rada z zadowoleniem odnotowuje, że UE i państwa członkowskie odgrywają wiodącą rolę we wspieraniu międzynarodowych inicjatyw, które promują prawa kobiet i dziewcząt, równość płci oraz wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt, i wzywa do stałej współpracy i koordynacji z organami ONZ, zwłaszcza z UN Women, a także z innymi odpowiednimi forami i podmiotami międzynarodowymi. Organizacje kobiece są kluczowymi partnerami UE w kwestii pełnego urzeczywistnienia praw kobiet i dziewcząt, równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt.
4. Rada podkreśla potrzebę przyjęcia ambitnego i transformacyjnego podejścia w celu zajęcia się pierwotnymi przyczynami nierówności płci, dyskryminacji oraz przemocy wobec kobiet i dziewcząt, a także ich czynnikami ryzyka. Rada przypomina, że prawa kobiet i dziewcząt, równość płci oraz wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt muszą stanowić trzon agendy po 2015 roku, zarówno jako odrębny cel oraz jako kwestia przekrojowa, która powinna być brana pod uwagę w wartościach docelowych i wskaźnikach dotyczących wszystkich celów zrównoważonego rozwoju. Powinno to być także zasadniczym elementem finansowych i niefinansowych środków wdrażania agendy po 2015 roku, a także jej mechanizmów przeglądu, monitorowania i rozliczalności. Rada podkreśla ponadto znaczenie, jakie ma zapewnienie zgodności z finansowaniem rozwoju, zwłaszcza w świetle zbliżającej się trzeciej Międzynarodowej Konferencji w sprawie Finansowania Rozwoju, która odbędzie się w Addis Abebie w lipcu 2015 r.
5. Rada podkreśla, że równość płci jest zarówno celem samym w sobie, jak i środkiem umożliwiającym osiągnięcie zrównoważonego rozwoju, oraz podkreśla, że ambitne zadania w zakresie praw kobiet i dziewcząt, równości płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt muszą iść w parze z odpowiednimi – finansowymi i niefinansowymi – środkami wdrażania oraz silnym zaangażowaniem politycznym ze strony wszystkich podmiotów i na wszystkich szczeblach. Konieczne jest uwzględnianie aspektu płci oraz podejmowanie konkretnych działań w celu wdrożenia i udoskonalenia polityk, programów i uregulowań uwzględniających aspekt płci, w tym sporządzanie budżetu z uwzględnieniem kwestii płci i problemu nierówności.

6. Rada podkreśla, że prawa kobiet i dziewcząt, równość płci oraz wzmacnianie pozycji kobiet i dziewcząt to wciąż jeden z politycznych priorytetów działań zewnętrznych UE i unijnej współpracy na rzecz rozwoju, oraz że powinny być umacniane i charakteryzować się spójnością we wszystkich bez wyjątku dziedzinach. Rada przypomina, jak istotne jest przyjęcie zintegrowanego podejścia trójtorowego, które skutecznie łączy uwzględnianie aspektu płci na wszystkich etapach polityk i programów UE w dziedzinie rozwoju, jak i w procesach wspólnego programowania, prowadzenie konkretnych działań związanych z kwestią płci oraz uwzględnianie tego aspektu w dialogu politycznym i strategicznym ze wszystkimi krajami partnerskimi.
7. Rada podkreśla, że w działaniach gwarantujących wdrożenie praw kobiet i dziewcząt oraz praw grup takich jak LGBT, należy dbać o spójność między wewnętrznymi a zewnętrznymi politykami UE na wszystkich szczeblach. W szczególności Rada przypomina o potrzebie zapewnienia spójności polityki na rzecz rozwoju oraz spójności między kolejnym planem działania dotyczącym praw człowieka i demokracji, planem, który zastąpi obecny Unijny plan działania w sprawie równości płci i wzmacniania pozycji kobiet w kontekście współpracy na rzecz rozwoju (GAP), kompleksowym podejściem do wdrażania przez UE rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 i 1820, nową strategią na rzecz równości płci w UE po 2015 roku i śródkresowym przeglądem strategii „Europa 2020”.
8. Rada potwierdza zaangażowanie UE i jej państw członkowskich na rzecz likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet i dziewcząt, w tym poprzez uchylenie wszelkich dyskryminujących przepisów, polityk, norm i praktyk, które ograniczają pełny udział kobiet w życiu politycznym, gospodarczym i społecznym oraz wpływ wywierany przez nie na wszystkich szczeblach społeczeństwa. Szczególną uwagę należy poświęcić również zjawisku dyskryminacji kobiet i dziewcząt z wielu przyczyn jednocześnie oraz ich marginalizacji.
9. Rada przypomina, jak istotna jest pełna realizacja wytycznych UE w sprawie aktów przemocy wobec kobiet oraz zwalczania wszelkich form dyskryminacji kobiet. UE i jej państwa członkowskie są zobowiązane do przeciwdziałania wszelkim formom przemocy wobec kobiet i dziewcząt w sferze publicznej i prywatnej oraz likwidowania ich, co odnosi się między innymi do handlu ludźmi, przemocy domowej, krzywdzących praktyk, takich jak okaleczanie narządów płciowych kobiet, małżeństw dzieci oraz wczesnych i wymuszonych małżeństw. Szczególną uwagę należy poświęcić przemocy uwarunkowanej płcią w sytuacjach konfliktu i po jego zakończeniu, w tym przemocy seksualnej.

10. Rada jest nadal zaangażowana w promowanie, ochronę i wdrażanie wszystkich praw człowieka oraz w pełne i skuteczne wprowadzenie w życie pekińskiej platformy działania i programu działania Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju oraz wyników ich konferencji przeglądowych; w tym kontekście jest też nadal zaangażowana w kwestię prawa i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego. Mając to na względzie, Rada potwierdza zobowiązanie UE do promowania, ochrony i wdrażania praw wszystkich osób do posiadania pełnej kontroli oraz swobodnego i odpowiedzialnego decydowania – w sposób wolny od dyskryminacji, przymusu i przemocy – w odniesieniu do kwestii dotyczących ich seksualności oraz zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego. Rada podkreśla ponadto potrzebę powszechnego dostępu do wysokiej jakości i przystępnych cenowo kompleksowych informacji na temat zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz edukacji w tym zakresie, m.in. do kompleksowej edukacji seksualnej oraz do usług opieki zdrowotnej. Rada zachęca wszystkie instytucje UE do prowadzenia dalszych prac nad tymi kwestiami zgodnie z zasadami spójności polityki na rzecz rozwoju. Rada kładzie nacisk na to, jak ważne jest lepsze zrozumienie składników i elementów związanych z prawem i zdrowiem reprodukcyjnym i seksualnym w ramach polityki rozwojowej UE, oraz zwraca się do Komisji, by w ciągu roku przedstawiła jej sprawozdanie dotyczące tej kwestii.
11. UE uznaje istnienie wzajemnych powiązań między pokojem, bezpieczeństwem, rozwojem i równością płci, a także uznaje rolę kobiet w zapobieganiu konfliktom i ich rozwiązywaniu, w negocjacjach pokojowych, mediacji i budowaniu pokoju. UE angażuje się w zwiększanie udziału kobiet w negocjacjach pokojowych i budowaniu pokoju, zwłaszcza poprzez wspieranie roli społeczeństwa obywatelskiego i lokalnych organizacji kobiecych.

12. Rada przypomina o zdecydowanym zaangażowaniu UE w pełne wdrożenie rezolucji RB ONZ nr 1325 oraz wzywa do zadbania o ambitny wynik jej przeglądu na wysokim szczeblu, który zostanie przeprowadzony w październiku 2015 r. Rada podkreśla, że należy podejmować dalsze działania, tak by perspektywa płci była uwzględniana na wszystkich etapach oraz we wszystkich elementach i instrumentach unijnego planu działania dotyczącego pokoju i bezpieczeństwa, a także by zwiększyć wiedzę fachową i zasoby dostępne w ramach misji i operacji prowadzonych w kontekście wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), oraz zachęca do monitorowania wyników za pomocą ilościowych i jakościowych poziomów odniesienia i celów. Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wysoka przedstawiciel / wiceprzewodnicząca przy okazji zbliżającego się przeglądu ESDZ zamierza utworzyć stanowisko wysokiego szczebla ds. rezolucji RB ONZ nr 1325 i kwestii płci.
13. Rada dostrzega, że kobiety i dziewczęta cierpią w sposób niewspółmierny w związku z występującym na świecie brakiem bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego oraz na skutek klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka. Rada podkreśla, jak ważne jest, by zwracać odpowiednią uwagę na te zależności w ramach reakcji UE na kryzysy humanitarne oraz w ramach polityki i programowania rozwoju w szerszym ujęciu, w tym w ramach zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi. Rada uznaje także fundamentalną rolę kobiet jako producentów żywności, w szczególności jako drobnych producentów rolnych.
14. Rada podkreśla znaczenie przyjęcia całościowego i integracyjnego podejścia do promowania praw kobiet i dziewcząt, równości płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt we wszystkich sferach życia społecznego i w całym ich cyklu życia, w oparciu o wielostronne partnerstwa z podmiotami prywatnymi i publicznymi, w tym organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, obrońcami praw człowieka, stowarzyszeniami zawodowymi, sektorem prywatnym i środowiskiem akademickim.
15. Rada kładzie nacisk na znaczenie promowania pełnego uczestnictwa i przywództwa kobiet na wszystkich szczeblach podejmowania decyzji – w polityce, gospodarce, życiu publicznym i prywatnym. Rada podkreśla, że konieczne są promowanie i ochrona przestrzeni umożliwiającej działania zbiorowe oraz promowanie i ochrona działań społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji pozarządowych, kobiecych i lokalnych, dzięki czemu możliwe będzie prowadzenie kampanii i aktywnych działań na rzecz praw kobiet oraz poprawy i promowania równości płci, a także na rzecz wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt.

16. Rada podkreśla znaczenie inwestycji na rzecz dostępu kobiet i dziewcząt do systemu kształcenia podstawowego, średniego i wyższego – przebiegającego w bezpiecznym, sprawiedliwym i transformacyjnym z punktu widzenia płci środowisku edukacyjnym, a także dostępu do szkolenia technicznego i zawodowego oraz możliwości uczenia się przez całe życie; podkreśla również, jak ważne jest, by zapewnić taki dostęp oraz by wspomniany powyżej system kształcenia był sprawiedliwy i wysokiej jakości.
17. Ponadto Rada kładzie nacisk na znaczenie zapewnienia odpowiedniego i faktycznego dostępu kobiet i dziewcząt do innych podstawowych usług wysokiej jakości, w tym dostępu do opieki zdrowotnej obejmującej usługi w zakresie kompleksowego zapobiegania, leczenia oraz świadczenia opieki i wsparcia w odniesieniu do HIV/AIDS, jak również dostępu do czystej wody i odpowiednich warunków sanitarnych.
18. Rada uznaje, że wzmocnienie pozycji gospodarczej kobiet jest celem samym w sobie, a zarazem warunkiem koniecznym zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu. Rada kładzie nacisk na istotną rolę, jaką odgrywa sektor prywatny w zapewnianiu kobietom wsparcia finansowego oraz szans na szkolenie i zatrudnienie, a także w promowaniu społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw uwzględniającej aspekt płci. Rada podkreśla potrzebę stworzenia sprzyjającego środowiska – w szczególności poprzez usuwanie społecznych i prawnych barier w dostępie kobiet do środków produkcji, w tym do ziemi i innych zasobów naturalnych i gospodarczych, promowanie włączenia społecznego pod względem finansowym, jak również odpowiednie i dostępne systemy zabezpieczenia społecznego dla kobiet w każdym wieku, a także zapewnienie standardów godnej pracy, obejmujących równe wynagrodzenie za taką samą pracę. Ponadto Rada podkreśla znaczenie wspierania przedsiębiorczości kobiet, m.in. poprzez integracyjne usługi finansowe i w zakresie rozwoju przedsiębiorstw, infrastrukturę i szkolenie oraz wykorzystanie technologii prorozwojowych, takich jak ICT.
19. Rada podkreśla potrzebę włączania mężczyzn i chłopców we wspieranie zmiany zachowań, zwalczanie dyskryminacyjnych norm społecznych i stereotypów związanych z płcią oraz potrzebę promowania ich aktywnego zaangażowania i odpowiedzialności w tym zakresie. Rada podkreśla w szczególności potrzebę zapewnienia lepszego uznawania nieodpłatnych działań w zakresie opieki i prac domowych oraz równego ich podziału między kobiety i mężczyzn, a także potrzebę równego udziału kobiet w procesie podejmowania decyzji w gospodarstwach domowych. W tym kontekście Rada powołuje się również na odpowiednie konwencje MOP¹.

¹ Konwencje MOP nr 100, 111, 183, 189.

20. Rada podkreśla potrzebę dalszej intensyfikacji prac w zakresie równości płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt we wszystkich dziedzinach zrównoważonego rozwoju, w tym w dziedzinie zmiany klimatu, polityki makroekonomicznej, rynku pracy, rozwoju sektora prywatnego, handlu, zapewniania środków utrzymania, rolnictwa, energii, transportu, infrastruktury i rozwoju miast.
21. Rada odnotowuje czwarte sprawozdanie dotyczące wdrożenia Unijnego planu działania w sprawie równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet w kontekście współpracy na rzecz rozwoju na lata 2010–2015², obejmujące okres od lipca 2013 r. do czerwca 2014 r. Rada z zadowoleniem przyjmuje postępy czynione w takich dziedzinach jak: dialog polityczny, koordynacja, partnerstwa oraz zdecydowane stanowisko UE w sprawie agendy po 2015 roku. Rada wyraża jednak zaniepokojenie w związku z bardzo powolnym i niepełnym wdrożeniem wspomnianego planu działania oraz brakiem postępów w takich kwestiach jak analiza, statystyki, monitorowanie, śledzenie finansowania, wyniki i skutki w odniesieniu do zagadnień związanych z płcią. Rada wzywa Komisję do realizacji zaleceń zawartych w sprawozdaniu oraz oczekuje na sprawozdanie końcowe z wdrożenia obecnego planu działania.
22. Ponadto Rada z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie w sprawie Oceny wsparcia UE na rzecz równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet w krajach partnerskich na lata 2007–2013. Rada przyjmuje do wiadomości ustalenia i wnioski sprawozdania oraz wzywa Komisję i ESDZ, by zrealizowały główne zalecenia, w szczególności w ramach planu, który zastąpi obecny plan działania, począwszy od kompleksowych rozwiązań w zakresie zarządzania. Rada jest zaniepokojona wynikami większości delegatur UE, które w sposób niewystarczający uwzględniają kwestię równości płci, na przykład nie wprowadzają obowiązkowych ocen dotyczących równości płci w ramach monitorowania zorientowanego na rezultaty.

² ST 5732/15

23. Rada apeluje do Komisji i ESDZ o ożywienie zaangażowania i przywództwa w związku z ambicją UE, jaką jest zapewnienie równości płci i wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt. Rada podkreśla potrzebę uczynienia kwestii płci priorytetem, rozpowszechniania najlepszych praktyk, zwiększenia rozliczalności i przejrzystości oraz zapewnienia, by wszystkie decyzje programowe opierały się na dowodach i były powiązane z rezultatami. W szczególności Rada wzywa Komisję i ESDZ, by podjęły bardziej istotne działania w celu wzmocnienia roli i odpowiedzialności delegatur UE i by traktowały priorytetowo wysokiej jakości analizy zagadnień związanych z płcią jako podstawę strategii, programowania i polityk oraz dialogu politycznego na szczeblu krajowym oraz by inwestowały w takie analizy.
24. Rada podkreśla, że w celu osiągnięcia rezultatów istotne jest strategiczne monitorowanie, ocenianie i podejmowanie działań następczych oraz konieczne jest doprecyzowanie i wzmocnienie sprawozdawczości, w tym statystyk, zasad dotyczących rozliczalności oraz rozwiązań w zakresie zarządzania. W szczególności Rada kładzie nacisk na konieczność określenia jasnych celów i klarownych wskaźników, odzwierciedlonych danymi przedstawianymi według kryterium płci, wieku oraz innych czynników, a także na konieczność lepszego śledzenia przydziałów i wydatków budżetowych oraz lepszego mierzenia rezultatów. Przy podejmowaniu tych starań należy dążyć do ścisłych i spójnych powiązań z agendą po 2015 roku i nowymi unijnymi ramami wyników w zakresie międzynarodowej współpracy i rozwoju. Rada podkreśla, że należy położyć większy nacisk na zagadnienia związane z płcią w unijnych ramach wyników, i wzywa Komisję, by składała sprawozdania w oparciu o wskaźniki segregowane ze względu na płeć i wiek.
25. Rada apeluje o wzmocnione, bardziej strategiczne i oparte na prawach człowieka podejście, obejmujące kluczowe priorytety transformacyjne w zakresie zwalczania nierówności płci i zarządzania istniejącym lukom pod względem równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet oraz o pełne urzeczywistnienie praw człowieka i podstawowych wolności wszystkich kobiet i dziewcząt. Rada oczekuje ambitnego i solidnego Unijnego planu działania w sprawie równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet w kontekście współpracy na rzecz rozwoju na lata 2016–2020, który zastąpi obecny plan działania. Rada podkreśla, że konieczne jest oparcie się na postępach poczynionych w ramach obecnego planu działania, a jednocześnie utrzymanie jego trójtorowego podejścia, wykorzystanie wdrożonych doświadczeń oraz pełne zajęcie się pozostałymi do rozwiązania niedociągnięciami i wyzwaniem, a także koncentrowanie się na wynikach. Rada wzywa Komisję do zapewnienia, by w planie, który zastąpi obecny plan działania, odzwierciedlone zostały wszystkie działania zewnętrzne UE. Rada przyjmuje z zadowoleniem i w dalszym ciągu popiera integracyjne podejście przyjęte przez UE i jej państwa członkowskie oraz oczekuje na prace prowadzone przez grupę zadaniową w celu przygotowania nowego planu działania.

26. Rada wzywa Komisję do zapewnienia wystarczających środków finansowych i zasobów ludzkich, aby w pełni wywiązać się ze zobowiązań UE w dziedzinie praw kobiet, równości płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt. Ponadto Rada przypomina o konieczności przekształcenia kultury instytucjonalnej oraz wzmocnienia politycznego przywództwa i zwiększenia zdolności, koordynacji, spójności i komplementarności oraz rozliczalności, tak by UE i jej państwa członkowskie stanowiły przykład do naśladowania.
-